

aa til at bringe dem rent ud af sig selv og over til noget helt Andet. Deri ligger Faren, og den ærede Minister har selv ved sin Bemærkning paapeget den saa tydelig, som Nogen kan paapege den. Denne Fare, tror jeg, er af en meget betænkelig Art. Jeg tror, at det er aldeles uøndenigt, at man ved det allerførste Skridt, der gjøres i den Retning, gjør alt Muligt for at forhindre, at det skal blive fuldsført. Hvis Skridt der skulle gjøres for at forhindre dette, skal jeg i Dieblisset ikke indlade mig paa; men jeg tror, at de overfor den Bevilling, vi aarlig give til Folkehøjskoler, til næste Gang vil være værd at tage i Betragtning, hvad man vil gjøre for at forhindre det. — Med Hensyn til Realskolen eller den videregaaende Skole i Herning kan jeg, da jeg har Ordet, ikke undlade at udtale, at ogsaa jeg til Trods for Alt, hvad der er fremkommet baade skriftlig og mundtlig, har nogen Betænkelighed ved at gaa til denne Bevilling, netop fordi det er en Bevilling til en Skole, der endnu ikke eksisterer. Jeg er imod alt Driivhusvæsen, naar det da ikke ligefrem er i Gartneriet, men navnlig er jeg afsjort imod alt Driivhusvæsen i Skolejager, og det forekommer mig derfor, at der er noget meget Begrundet i, hvad der er udtalt fra forskjellige Sider, men klaest af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Brix), nemlig at man ikke blot pleier at lade os vide, hvad det er, vi skulle bevilge til, men ogsaa at lade dette Svad fremtræde under en vis historisk Belysning, saaledes at det kan paapeges, hvad dette Noget har udrettet. Jeg har ingen-unde Tvivl om, at en Skole af denne Bestaffenhed i den Egn, vel ledet og vel udstyret, kan gjøre sin fulde Nytte og være til Betsignelse; men jeg har heller ikke den ringeste Tvivl om, at der er mange Egne, hvor dette kan være Tilfældet, og derfor vi gaa til paa Forhaand at give en Bevilling af denne Bestaffenhed i dette enkelte Tilfælde, maatte det derfor være grundet paa Noget, som menes at være Alle bekjendt uden at være remsat. Der kan jo være en stiltiende Grund tilstede, som kunde berettige til at gjøre dette Skridt; men det forekommer mig, at det ikke burde gjøres paa en saadan dunkel Bide bagved eller udenfor selve Sagen, som den foreligger. Naar der uden indkom Andragende baade fra Ost og Vest af lignende Bestaffenhed og maaste med en lignende Henvisning til Kræfter, som stode til Naadighed, vilde det ikke være heldigt, da at skulle være nødt til at sige Nei. Jeg vil derfor være mest tilbøielig til i dette Tilfælde at negte denne Bevilling; naar jeg skulde gaa med til at sige Ja, skulde det være med det bestemte Forbehold, at dette Tilfælde paa ingen Maade for mit Vedkommende maatte erkjendes berettiget til at præjudicere efterfølgende lignende.

Ministeren for Kirke- og Under-

visningsvæsenet (Fischer): Jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at Posterne i Lovforslaget, hvortil de 3 Forslag under Nr. 61, 62 og 63 ere stillede, og som angaa Mellemværendet mellem Universitetet og Kommunitetet, ere af rent formel Natur. De lade kun Sandheden træde frem paa en Maade, som jeg ventede vilde være dem ubehagelig, der gjøre et andet Princip gjældende med Hensyn til Universitetet og Kommunitetets Mellemværende end det, man tidligere har gjort gjældende; det har egentlig været Formaalet. Ved at vedtage Udvalgets Flertals Ændringsforslag forandres i Realiteten Intet, men man bliver fri for et ubehageligt Syn paa Finantsloven; det var egentlig det, jeg vilde have, at de Herrer skulde nyde en Gang om Aaret. — Den ærede Ordfører udtalte sig meget strengt mod de Højskoleforstandere, som maatte finde Behag i et Tilfyn fra Staten. Der er allerede gjort opmærksom paa, at et Stats-tilfyn allerede nu finder Sted gjennem Skoledirektionerne. Skulde nu altsaa det, at man foretrak et andet Tilfyn, være at betragte paa den Maade, at man, hvis det var Tilfældet, vilde stryge Tilfudet til dem, synes jeg dog, det var at sætte de ærede Højskoleforstandere under en temmelig streng Tugt. Vil man gerne Højskolernes Frihed, maa man vel ogsaa overlade til Højskoleforstanderne at fælde en selvstændig Dom om, hvorvidt de ville modtage en af Staten udsendt insynsmand eller ei, og der er jo kun Spørgsmaal om, hvorvidt de frivilligt ville underkaste sig Tilfynet eller ikke. Skoledirektionernes, Provosternes Tilfyn ere de jo allerede underkastede. Dernæst skal jeg gjøre opmærksom paa, at saavidt jeg kunde skjønne af Ordførerens Udtalelser, har Ændringsforslaget angaaende Slagelse Realskole ikke været ret forstaaet af ham. Den ærede Ordfører ytrede, at Slagelse vilde faae ligemeget, enten det One eller det Andet blev vedtaget, men Forstjellen imellem at det, der nu staaar, bliver staaende, eller at Udvalgets Ændringsforslag bliver vedtaget, vil allertydeligst ses af Statsregnskabet for det sidst sluttede Finantsaar, idet der nemlig staaar „Tilskud til Slagelse Realskole, yderligere Bevilling 2,000 Kr., Regnskab 1,093 Kr. 36 Ø.“ Derfor det, som nu staaar, bliver staaende, vil Kommunen faae bevilget 2,000 Kr. og udbetalt 2,000 Kr.

Ordføreren (Berg): Jeg skal begynde, hvor den ærede Minister slap. Nei! Udvalgets Flertal har ikke misforstaaet dette Forhold. For indeværende Finantsaar er der til Slagelse og Kolding Skolevæsen bevilget ubetinget 7,000 Kr. og 2,000 Kr. betingelsesvis. Det er tilsammen 9,000 Kr.; hvoraf en vis Del, saavidt jeg erindrer, 4,000 Kr. af det første Beløb og helse det andet Beløb, tilsammen om trent 6,000 Kr., ere bevilgede til Slagelse Skole. Det er det Samme, som er foreslaaet nu, og ikke en Skilling mere. Ministeren forlanger ikke mere bevilget til